



Міністерство освіти і науки України
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана
Факультет обліку та податкового менеджменту



ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ:

СУЧАСНА ПАРАДИГМА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Збірник матеріалів VII Міжнародної
науково-практичної конференції, присвяченої
115-річчю Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана
09-10 грудня 2021 року



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА



ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ДННУ «АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ВИЯВЛЕННЯ, РОЗШУКУ ТА УПРАВЛІННЯ
АКТИВАМИ, ОДЕРЖАНИМИ ВІД КОРУПЦІЙНИХ ТА ІНШИХ ЗЛОЧИНІВ
БРЕМЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (НІМЕЧЧИНА)
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА (ПОЛЬЩА)
ПОЗНАНСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ARTIFEX У БУХАРЕСТІ (РУМУНІЯ)
АКАДЕМІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (МОЛДОВА)
АЗЕРБАЙДЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АЗЕРБАЙДЖАН)
АСОЦІАЦІЯ ПРИСЯЖНИХ СЕРТИФІКОВАНИХ БУХГАЛТЕРІВ (АССА)
ПРИВІЛЕЙОВАНИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІНСЬКИХ БУХГАЛТЕРІВ (СІМА)
АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ І АУДИТОРІВ УКРАЇНИ
ВПГО «СПІЛКА АУДИТОРІВ УКРАЇНИ»
ГАЗЕТА «ВСЕ ПРО БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»
PRICEWATERHOUSECOOPERS | KPMG | HLB UKRAINE
ТОВ «IS-PRO» | «CASEWARE UKRAINE» | ТОВ «МАСТЕР: СТРИМ»
ТОВ «ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ»

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СУЧАСНА ПАРАДИГМА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Збірник матеріалів

*VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 115-річчю
«Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана»
09–10 грудня 2021 року*



Редакційна колегія:

Бондар М.І. — д.е.н, професор, декан факультету обліку та податкового менеджменту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;

Ловінська Л.Г. — д.е.н., професор, завідувач кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;

Петрик О.А. — д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;

Шигун М.М. — д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;

Федорченко О.Є. — відповідальна за випуск, к.е.н., доцент кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана».

Рекомендовано до видання

Науково-методичною радою ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Протокол № 3 від 25 листопада 2021 року

Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах
М 25 інформаційного суспільства: Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 115-річчю «Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»; 09-10 грудня 2021 року — К.: КНЕУ, 2021. — 409 с.

ISBN 978-966-926-398-8

У збірнику подано тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 115-річчю ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах інформаційного суспільства» (09-10 грудня 2021 року). У матеріалах викладено низку питань, присвячених визначенню та обґрунтуванню сучасних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в умовах інформаційного суспільства.

За точність викладу матеріалу та достовірність фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

УДК 657(06)

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ заборонено*

З М І С Т

Привітання учасникам конференції	12
Розділ 1. Трансформація методології бухгалтерського обліку в контексті сучасної інформаційної політики.....	15
<i>Dr Jurij Renkas</i>	15
<i>Бондар М.І., Бондар Т.А. Гуменна-Дерій М.В.</i>	18
<i>Даньків Й.Я.</i>	22
<i>Довж В.В.</i>	24
<i>Журавель А.А.</i>	27
<i>Кіш Є. Б.</i>	30
<i>Клименко С. О., Шаповалова А. А. Крот Ю.М.</i>	33
<i>Левченко В.П., Ричаківська В.І.</i>	36
<i>Мороз Ю.Ю.</i>	38
<i>Новіченко Л.С.</i>	41
<i>Озеран В.О.</i>	43
<i>Пилипенко А.А.</i>	45
<i>Примаченко О.Л.</i>	48
<i>Сташенко Ю.В.</i>	50
	52
	55

<i>Тимошенко К.А.</i>	Критичний аналіз нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку на підприємствах зеленої енергетики.	57
<i>Ходзицька В.В.</i>	Глобальні принципи управлінського обліку: стратегія управління господарюючими суб'єктами.	59
<i>Цаль-Цалко Ю.С.</i>	Внутрішня звітність у системі управлінського обліку на підприємстві: поняття, об'єкти, використання.	62
<i>Царук Н. Г.</i>	«Гнучкий облік» як результат трансформації професійної діяльності бухгалтерів в умовах пандемії.	64
<i>Чабанюк О.М., Кузьмінська К.І. Чередніченко Т.В.</i>	Особливості визначення та обліку природних втрат.	67
<i>Шевчук В.О.</i>	Цифровізація - іноваційний спосіб розвитку підприємств.	70
<i>Шигун М.М., Чистова А.Г.</i>	STEM-accounting-education і модерна картина економічного надбання людства: проблеми віддзеркалення фактографічної складової.	72
	Розвиток методології обліку основних засобів для цілей визначення податкових різниць.	75

Розділ 2. Розвиток професії бухгалтерів і аудиторів в умовах інформаційного суспільства..... 79

<i>Pavelko O., Zinkevych O., Dermanska M. Горохова В.М.</i>	Theoretical approaches to determining the status of a professional accountant and his competences.	79
<i>Карпачова О.В.</i>	Становлення і розвиток професії бухгалтера від «білих комірців» до «нових комірців» – облікових гарантів економічної безпеки підприємства.	82
<i>Озеран А.В.</i>	ЗМІ як джерело інформації для виконання аналітичних процедур при аудиті МСФЗ звітності.	84
<i>Пугаченко О.Б.</i>	Професія бухгалтера: загрози та перспективи.	86
<i>Роздобудько В.В.</i>	Регламентация вимог щодо безперервного професійного навчання аудиторів.	88
<i>Сабзалиев Сифариз Мирзахан оглы Хаустова В.В.</i>	Чинники ризику шахрайства управлінського персоналу при аудиті фінансової звітності.	91
	Место и роль бухгалтера в современном обществе.	94
	Актуалізація дослідження попиту на ринку праці на наукових та науково-педагогічних працівників у сфері обліку та оподаткування.	97

Розділ 3. Професійна етика бухгалтерів і аудиторів в Україні: вплив диджиталізації суспільства.....	99
<i>Кузьмінський Ю. А.,</i> Основні принципи професійної етики бухгалтерів	99
<i>Кузьмінська К.Ю.</i>	
<i>Шалімова Н.С.</i> Конфлікт інтересів в діяльності внутрішнього аудитора	101
Розділ 4. Сучасні тенденції удосконалення обліку та звітності за МСФЗ.....	104
<i>Lakhtionova L.A.,</i> Development of accounting policy of the Ukrainian enterprise in the conditions of IFRS and IAS.	104
<i>Trush I.V.</i>	
<i>Безверхий К.В.</i> Забезпечення транспарентності звітності шляхом розкриття інформації про податки та збори.	107
<i>Богданюк О.В.</i> Інформаційне забезпечення обліково-аналітичного управління грошовими коштами.	109
<i>Гулиев Вагиф</i> МСФО и подотчетность коммерческих организаций.	111
<i>Магеррам оглы</i>	
<i>Гуцаленко Л.В.</i> Соціальна відповідальність в обліковій системі.	114
<i>Жидовська Н.М.</i> Складання фінансової звітності відповідно до таксономії МСФЗ в форматі IXBRL.	116
<i>Іванова С.М.</i> Шляхи вдосконалення організації складання та подання інтегрованої звітності на підприємствах.	118
<i>Коришкова Р.С.</i> Підходи до визначення ставки дисконтування довгострокових фінансових активів.	121
<i>Кругла М.М.</i> МСФЗ в Україні: виклики й відповіді.	123
<i>Кукоба А.В.</i> Значущість досліджень для розвитку корпоративної нефінансової звітності підприємств.	125
<i>Мазіна О.І.,</i> Оцінка права користування людським капіталом на основі положень МСФЗ 16 «Оренда».	128
<i>Рогозний С.</i>	
<i>Макарчук О.Г.</i> Особливості формування і використання виробничих запасів в аграрних підприємствах.	130
<i>Назарова К.О.,</i> Таксономія UA XBRL МСФЗ підприємств суспільного інтересу: погляд аудитора.	132
<i>Зубаха М.В.</i>	
<i>Пантелєєв В.П.,</i> Сучасна думка про визнання у нормативній базі фінансової звітності.	135
<i>Харламов О.І.</i>	
<i>Пилипенко О.І.</i> Облікове забезпечення логістики в управлінні підприємством.	138
<i>Сторожук Т.М.</i> Спільні риси та відмінності розкриття інформації про власний капітал за національними та міжнародними стандартами.	141

Розділ 5. Конвергенція принципів інформаційного суспільства в обліку банківських операцій.....	144
<i>Літвінчук В.В.</i> Управлінський облік банківських послуг.	144
<i>Панічук О.В.</i> Кредитоспроможність: облік та оцінювання показників.	146
Розділ 6. Податковий менеджмент в умовах сталого розвитку.....	149
<i>Єфименко Т. І.</i> Гармонізація національного антикризового податкового регулювання у глобальному світі	149
<i>Бірюк О. Г.,</i> <i>Коцупатрий М. М.</i> Щодо належної обачності в податковому менеджменті підприємств агробізнесу	152
<i>Варениченко Л. Л.</i> Напрями удосконалення податкового менеджменту в сучасних умовах.	155
<i>Герасимович І. А.</i> Висновок аудитора-експерта як спосіб вирішення податкових спорів.	158
<i>Гонзайк О.</i> Проблеми оподаткування виплат нерезидентам.	162
<i>Гура Н. О.</i> Оптимізація оподаткування за видами діяльності та організаційно-правовими формами.	165
<i>Згалат-Лозинська Л. О.</i> Напрями удосконалення податкового регулювання інноваційної діяльності підприємств реального сектору економіки.	167
<i>Ісай О.В.</i> Показники рентабельності, що розкриваються у звіті про контрольовані операції.	170
<i>Касперович Ю. В.</i> Податкове стимулювання екологічної модернізації промислових підприємств в Україні.	173
<i>Kryshtopa I. I.,</i> <i>Nikolenko L. A.</i> Provision of confidentiality and appropriate use of information contained in country-by-country reports.	177
<i>Копотієнко Т. Ю.,</i> <i>Маркевич І. І.</i> Податок на прибуток підприємств як інструмент податкового регулювання економічних процесів в Україні.	180
<i>Кузьменко Г.І.</i> Формування системи критерійних вимог до забезпечення ефективності інформації про податковий потенціал суб'єкта господарювання.	183
<i>Кулик А.А.</i> Масова оцінка як частина вартісноорієнтованої системи оподаткування нерухомості	186
<i>Левицька С. О.,</i> <i>Осадча О. О.</i> Податкові ризики як об'єкт управління в системі податкового менеджменту платника податків.	190
<i>Магопець О. А.</i> Можливості використання інструментарію податкового стимулювання органами місцевого самоврядування в Україні	193
<i>Огороднік Т. Д.</i> Податковий контроль в сучасних умовах розвитку економіки України.	195

<i>Олійник Я. В., Топчій О. В.</i>	Запровадження трирівневої моделі документації з трансфертного ціноутворення: глобальний контекст.	198
<i>Остапенко Ю. П.</i>	Історія виникнення та розвитку податку на додану вартість.	200
<i>Поляков М.Й.</i>	Наукове забезпечення діалогу бізнесу і влади під час підготовки та прийняття нормативно-правових актів у податковій сфері.	203
<i>Синявський В. В., Кучерява М. В.</i>	Удосконалення організаційно-методичних підходів до складання документації з трансфертного ціноутворення в Україні.	206
<i>Федорченко О. Є.</i>	Організаційно-методичні підходи до складання Глобальної документації з трансфертного ціноутворення.	209
<i>Чайка Л. В.</i>	Теоретичні аспекти управління податковими ризиками.	211
<i>Чижикова О. В.</i>	Документація з трансфертного ціноутворення: українська практика та напрями її удосконалення.	214
<i>Чук О.В.</i>	Принцип «втягнутої руки» в оподаткуванні транснаціональних компаній.	216

Розділ 7. Стратегія реформування обліку і аудиту в державному секторі..... 219

<i>Амбарцян В. С.</i>	Метод нарахування в обліку фінансових зобов'язань бюджетів: впровадження положень МСБОДС 41.	219
<i>Беженар А.Ю.</i>	Модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі.	222
<i>Бородіна О. А.</i>	Бюджетна децентралізація: актуальні інституціональні та нормативні аспекти.	226
<i>Герасименко О. М.</i>	Активи спадщини: чи потрібні зміни до НП(С)БО ДС?	229
<i>Денисовець Ю. М.</i>	Управлінський облік бюджетних програм капітальних видатків	232
<i>Кіндрацька Л.М.</i>	Облікова інформація в управлінні установами державного сектора.	235
<i>Ларікова Т.В.</i>	Стратегічні орієнтири системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності розпорядників бюджетних коштів.	238
<i>Назарова К. О., Майстренко А. С.</i>	Аудит ефективності оподаткування операцій з продажу об'єктів рухомого майна.	241

<i>Олійник М. В.</i>	Удосконалення управління державними підприємствами як чинник зменшення фіскальних ризиків.	244
<i>Парасій-Вергуненко І. М.</i>	Фінансове планування та аналіз діяльності державних підприємств: напрями удосконалення.	245
<i>Позняковська Н. М., Міклуха О. Л.</i>	Підходи до оцінки спроможності територіальної громади та бюджетна ефективність.	247
<i>Пушкарьова О.Ю.</i>	Становлення функції внутрішнього аудиту в державному секторі.	249
<i>Цятковська О.В.</i>	Облік виконання кошторисів суб'єкта державного сектору.	252
<i>Чемодурова Є. Є.</i>	Становлення програмно-цільового методу в Україні та за кордоном.	255
<i>Хорунжак Н. М.</i>	Реформування обліку в державному секторі та можливості досягнення його оптимальності.	257
<i>Шумейко О.С.</i>	Концептуалізація вирішення проблем бухгалтерського обліку в науковій діяльності суб'єктів господарювання.	261
Розділ 8. Фінансовий моніторинг і аналіз: становлення та розвиток в Україні.....		263
<i>Хохлов Д. М.</i>	Досягнення, виклики, плани та найближчі дії щодо подальшого зміцнення політики у сфері запобігання та протидії ВК/ФТ/РЗМЗ.	263
<i>Абесінова О. К.</i>	Інституційно-організаційна модель фінансового моніторингу: європейський досвід.	265
<i>Акименко О. Ю., Пономаренко В. С.</i>	Посилення державного фінансового контролю в сфері публічних закупівель.	268
<i>Амбарчян М. С.</i>	Фінансовий моніторинг доходів, одержаних злочинним шляхом: дослідження іноземних та українських науковців.	271
<i>Багацька К. В.</i>	Оцінка фінансово-майнового стану комунальних підприємств: методологічні особливості.	274
<i>Бирицька О. П., Іваненко В. О.</i>	Аналітична оцінка якості сформованого пулу активів, що сек'юритизуються, як елемент маркетингової стратегії	276
<i>Бондар В. П.</i>	Застосування ризик-орієнтованого підходу під час проведення належної перевірки клієнта аудиторської фірми.	279
<i>Волчек Р. М.</i>	Аналітичні підходи щодо визначення ставки дисконтування при оцінюванні вартості довгострокових зобов'язань та забезпечень підприємств.	282

<i>Грабчук О.В.</i>	Фінансовий моніторинг операцій з криптовалютою: врахування зарубіжного досвіду.	284
<i>Демиденко О. О.</i>	Фінансовий моніторинг: стан і наслідки в Україні.	287
<i>Калабухова С. В.</i>	Фінансовий моніторинг і аналіз в обліковій професії.	289
<i>Кіріченко К. А.</i>	Моніторинг як інструмент економічного механізму підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення.	292
<i>Кузьмінська О. Е.</i>	Фінансовий моніторинг у системі економічної безпеки України.	295
<i>Лисенко А. М.</i>	Фінансова звітність як джерело інформації для аналізу фінансового стану мікропідприємства та малого підприємства.	297
<i>Маліновська К. О.</i>	Роль банківських установ як суб'єктів первинного фінансового моніторингу.	300
<i>Мулик Т. О., Олійник О. О.</i>	Розвиток FINTECH в Україні.	303
<i>Пастернак А. Л.</i>	Модель Дюпона – основна методика аналізу ефективності роботи підприємства.	306
<i>Пиришін М. І.</i>	Аналіз формування фінансових ресурсів для оцінювання стану розвитку лісогосподарських підприємств.	308
<i>Самборська-Музичко Ю.О.</i>	Аналіз інструментів мотивації та стимулювання персоналу для розроблення політики заохочення на державних підприємствах.	310
<i>Токарева Т. О.</i>	Рекомендації з первинного фінмоніторингу НКЦПФР як інструмент захисту для учасників ринку.	313
Розділ 9. Новітня парадигма і практика аудиту в умовах інформаційного суспільства.....		315
<i>Bulkot G.V., Fadina Y.K.</i>	The risk management features of enterprises' cybersecurity in Ukraine.	315
<i>Богуславська С.І.</i>	Впровадження географічних інформаційних систем для забезпечення ефективного аудиту та менеджменту регіональних соціально-економічних систем.	317
<i>Бугай Н.О.</i>	Компетентність експерта-економіста як запорука якості економічної експертизи в умовах інформаційного суспільства.	321
<i>Гордієнко Л.П., Чиж Б.І.</i>	Особливості впровадження внутрішнього аудиту в закладах освіти.	324

<i>Гриненко Ю.І.</i>	Організаційні засади аудиту трансфертного ціноутворення.	326
<i>Дутчак Р.Р.</i>	Аудит доброчесності контрагента в умовах інформаційного суспільства.	329
<i>Дядюн О.О.</i>	Особливості формування аудиторського звіту щодо відображення нематеріальних активів у фінансовій та нефінансовій звітності.	331
<i>Заднепровська С.П.</i>	Розвиток компетенцій внутрішнього аудитора в умовах цифрової трансформації.	335
<i>Крігер Ю.Ю.</i>	Інформаційне забезпечення аудиту ефективності.	337
<i>Мариніч І.О.</i>	Поняття антикризового аудиту та особливості його проведення.	339
<i>Нежива М.О.</i>	Антикорупційний аудит в умовах діджиталізації.	341
<i>Нестеренко О.О.</i>	Визначення «ризик-апетиту» в процесі аудиту інтегрованої звітності.	343
<i>Опанасюк В.В., Філіповський А.О.</i>	Сучасна практика аудиту бізнес-діяльності підприємств в умовах інформаційного суспільства.	346
<i>Пархоменко О.П.</i>	Інформаційні системи в аудиті.	349
<i>Петрик О.А.</i>	Форензик: роль у виявленні корпоративного шахрайства.	352
<i>Рябчук О.Г., Карева О.В.</i>	Форензик – сучасний інструмент для запобігання внутрішньогосподарських ризиків.	355
<i>Слободяник Ю.Б.</i>	Аудит інформаційних систем за стандартами INTOSAI.	357
Розділ 10. Digital-інновації в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні..		361
<i>Kravchenko O.V.</i>	Improvement of tax control in the conditions of digital transformation of the economy.	361
<i>Syrotenko A. O.</i>	The future of the accounting profession in the digital age.	363
<i>Артем'єва І.О.</i>	Оподаткування корпорацій у цифровій економіці.	366
<i>Богоявленська Ю.В., Владімірцев В.Л.</i>	Підходи до аналізу ефективності організації віддаленої зайнятості та розвитку цифрової грамотності.	369
<i>Грабчук І.Л.</i>	Вплив digital-технологій на процес документування в сфері бухгалтерського обліку.	371
<i>Грищенко О.В.</i>	Проблемні аспекти впровадження Е-лікарняного в систему цифровізації країни.	373
<i>Гурська Л.Л.</i>	Використання digital-інновацій при здійсненні економічного аналізу діяльності підприємств.	376
<i>Дорошенко О.О., Павлюк В.В.</i>	Розвиток штучного інтелекту: перспективи та ризики для облікової системи.	378

<i>Іванова Л.І.</i>	Штучний Інтелект в системі комп'ютеризованих методів аудиту.	381
<i>Ілляшенко К.В.</i>	Хмарні технології як один із шляхів діджиталізації обліку.	384
<i>Козіцька Н.О.</i>	Визнання в бухгалтерському обліку витрат на послуги хостингу.	386
<i>Кононенко Л.В.</i>	Digital-інновації в обліку: проблеми та перспективи.	388
<i>Кононов І.І.</i>	Облік господарських операцій за трансфертними цінами на засадах технології Big Data.	390
<i>Матієнко-Зубенко І.І.</i>	Дані керують професією аудитора.	393
<i>Могилевська О.Ю., Сідак І.В.</i>	Діджиталізація в міжнародній податковій системі.	396
<i>Назарова К.О., Бондаренко К.С.</i>	Ресурсна оптимізація при впровадженні digital аудиту.	399
<i>Пісоченко Т.С., Чебан Ю.Ю.</i>	Розвиток цифровізації бухгалтерського обліку.	401
<i>Самборський О.В.</i>	Цифрова трансформація технологій обліку.	403
<i>Смірнова І.В., Смірнова Н.В.</i>	Вплив інформаційних технологій на організацію та ведення обліку на підприємствах малого бізнесу.	406

Смірнова Ірина Володимирівна,
*к. е. н., доцент кафедри аудиту,
обліку та оподаткування, Центральноукраїнський
національний технічний університет,*
Смірнова Надія Володимирівна,
*к. е. н., доцент кафедри аудиту,
обліку та оподаткування, Центральноукраїнський
національний технічний університет,
м. Кропивницький, Україна*

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ

У сучасній інформаційній економіці підприємства малого та середнього бізнесу залежать від інформаційних технологій не менше, ніж великі компанії і корпорації. В сучасних умовах господарювання важливим фактором підвищення ефективності господарської діяльності таких підприємств є підвищення рівня їх управління. Вдосконалення форм управління на малих підприємствах можливе за допомогою застосування сучасних інформаційних технологій, які допомагають найбільш ефективно аналізувати, прогнозувати та реалізовувати управлінські рішення. До найбільш важливих питань, які доводиться вирішувати підприємствам малого бізнесу, відносяться задачі організації та забезпечення обліку, подання звітності в умовах цифрової економіки.

Особливості впровадження інформаційних технологій визначаються потребами підприємства та користувачів, а також наявністю технічних засобів. За даними Міжнародної федерації з обробки інформації, різні країни знаходяться на різних стадіях розвитку використання інформаційних технологій: автоматизації, інформатизації та комунікації [16]. Пікуліна Н. Ю. та Шило Л. А. виокремлюють відповідні етапи застосування інформаційних технологій у бухгалтерському обліку:

- етап автоматизації характеризується використанням електронно-механічних перфораційних машин, організацією машинолічильних стацій на великих підприємствах, де основну роль грала комплексна механізована обробка облікових записів таблично-перфокарткової системи обліку на базі типових програм;

- етап інформатизації характеризується появою ЕОМ, що пристосовані для вирішення завдань у сфері економіки;

- етап комунікації характеризується створенням інтегрованих програмних засобів, які поєднують кілька предметних областей автоматизації, що дозволило перейти від паперових технологій обліку до електронного обліку [17].

Необхідно відмітити, що система бухгалтерського обліку також є

інформаційною системою, оскільки:

- предметом і продуктом її роботи є інформація;
 - на вході і на виході із системи є інформація заздалегідь визначеного формату;
 - для неї характерні чітко спрямовані інформаційні потоки [1].
- Властивостями сучасних облікових інформаційних технологій є:
- активізація й ефективне використання інформаційних ресурсів суспільства;
 - реалізація найважливіших інтелектуальних функцій процесів управління і бухгалтерського обліку;
 - оптимізація та автоматизація інформаційних процесів в масштабах держави, підприємства, системи бухгалтерського обліку;
 - забезпечення інформаційної взаємодії людей, що сприяє розповсюдженню інформації в т.ч. бухгалтерського обліку;
 - ключова роль в процесах отримання, накопичення та розповсюдження нових знань;
 - реалізація методів інформаційного моделювання глобальних процесів [4].

Проведений аналіз програмного забезпечення для малого та середнього бізнесу українського виробництва дозволив об'єднати існуючі програмні продукти у три групи:

1) традиційні бухгалтерські програми, які містять повний функціонал для автоматизації бухгалтерського обліку («Дебет-Плюс», «ISPro», «Акцент», «ХЕП-БУХ», «MASTER: Бухгалтерія»). Ці програми добре локалізовані під окремі види діяльності та напрями роботи підприємств. Досить добре розвиваються локальні конфігурації: торгівля, сільськогосподарське виробництво, бюджет.

2) нові бухгалтерські програми, які з'явилися на початку 2017 року і мають деякі переваги, а саме зрозумілий інтерфейс і можливість роботи на будь-якій операційній системі сучасного пристрою («Облік SaaS», «jSolutions», «BOOKKEEPER»). Перевагою цього програмного забезпечення є технологічність і мобільність, чудова здатність до інтеграції із суміжними пристроями і системами.

3) програми-сервіси для малого бізнесу та фізичних осіб-підприємців («Деловод», «Webzvit», «Taxer»). Основною технологією їх розповсюдження є модель SaaS, вони призначені для ведення простого обліку для потреб малого бізнесу. В цілому, ці програмні продукти спрямовані на забезпечення обліку та звітності. Основні їх переваги — простота, мобільність, вчасне оновлення та підтримка [10].

Крім того, з метою створення комфортних умов для платників податків Державною податковою службою (ДПС) впроваджено нові електронні сервіси.

При обранні бухгалтерської інформаційної системи необхідно враховувати, що для малого бізнесу інформаційні технології повинні відповідати такими характеристикам: мінімальна вартість обладнання та програмного забезпечення, максимальна простота використання, гнучкість та

розширюваність, захист і безпека даних, сумісність нової технології з уже наявним обладнанням і програмним забезпеченням [19].

Для кожного підприємства під час вибору програмного забезпечення необхідно враховувати специфіку його діяльності та визначити конкретні цілі та завдання, вирішення яких необхідно здійснювати за допомогою комп'ютерних інформаційних технологій.

Сьогодні розвиток ринку облікового програмного забезпечення в сфері малого та середнього бізнесу спрямований на інтеграцію сервісів з ведення обліку із сервісами подання електронної звітності. В нових програмах функції електронного звітування присутні у функціоналі, що звужує ринок програм, які мають у своєму функціоналі тільки подання звітності. Інша тенденція — подальший розвиток «хмарних» технологій, який дає можливість розвиватися ринку програмного забезпечення не як ринку продуктів, а як ринку послуг. Вже існують сервіси із забезпечення можливості використання програмного забезпечення у вигляді сервісу або оренди. Робота відбувається через підключення до спеціальних сервісів на віддалених серверах. Слабким місцем цієї технології є проблема захисту та збереження облікових даних.

Іншою тенденцією є розширення надання безкоштовних послуг через сервіси відкритих даних. Розвиток сервісів Державної податкової служби України звужує поле використання платних програм електронної звітності та розвиває можливість відкритої взаємодії з державними органами в режимі online. Він забезпечує малим і середнім підприємствам можливість прямої взаємодії з державними органами та спрощення ведення бізнесу. Однак, найважливішим критерієм при виборі програмного забезпечення для підприємств малого бізнесу залишається співвідношення його ціни та можливості своєчасного і повного задоволення вимог законодавства щодо ведення обліку та складання звітності.

Список використаних джерел:

1. Адамик О.В. Розмежування понять «автоматизовані», «комп'ютерні» та «інформаційні» системи бухгалтерського обліку. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2016. Том 26. № 1. С. 163-169.
2. Бенько М.М. Принципи застосування інноваційних інформаційних технологій в бухгалтерському обліковому процесі. — URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua> › [irbis_nbuv](#) › [cgiirbis_64](#) › (дата звернення: 18.01.2021)
3. Єршова О.Л., Одноволик В.І. Комп'ютерні технології обліку та звітності для малого середнього бізнесу в Україні: перспективи застосування умовах цифрової економіки. *Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 3. С. 131-138.
4. Мельниченко С.В. Інформаційні технології в туризмі: теорія, методологія, практика : Монографія. К. : Київ. Нац. Торг.-екон. ун-т, 2007. 493 с.
5. Пікуліна Н. Ю., Шило Л. А. Тенденції розвитку інформаційних технологій, що застосовуються в бухгалтерському обліку, аудиті та внутрішньому контролі. *Збірник наукових праць Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна «Проблеми економіки транспорту»*. 2013. Вип. 6. С. 68-74.
6. Пліско І., Волот О. Інформаційні технології та їх вплив на підвищення ефективності діяльності підприємств малого бізнесу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. № 2 (6), 2016.

Наукове видання

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СУЧАСНА ПАРАДИГМА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

**Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 115-річчю «Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана»
09-10 грудня 2021 року**

Видано в авторській редакції

Підписано до друку 14.12.2021. Формат 60×84/8
Друк. арк. 17,04. Зам. № 21-5711.

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)
E-mail: litera_kneu@ukr.net